

Luonnonvaraiset järvet tarjoavat täydellisen elinympäristön kaloille.

Euroopan kauneimmat järvet - Plitvicka Jezera

Vaaleanvihreän kasvuston peittämä vene keinahtelee kirkasvetisen järven pohjassa. Vesiputoukset kohisevat ja minijuna puksuttaa vuoristossa. Kroatian järvet ovat Euroopan kauneimmat.

Teksti ja kuvat: MARJA HÄMEENNIEMI-OZWELL

Emme olleet kuulleet Plitvicka-järvistä ja järviä ympäröivästä kansallispuistosta ennen Rijekan matkailuinfossa vierailua. Matkailuvirkailijan kuvauksen jälkeen ne kuitenkin nousivat ensimmäiseksi Kroatian kohdelistallamme. Pian ajamme kohti itää.

Kroatian upean rannikon jälkeen matka taittuu halki kylien, joissa on enemmän autoita kuin asuttuja taloja. Matkan varrella nautimme paikallisesta erikoisuudesta, *burekista*; lehtitaikinarullasta jonka täytteenä on juustoa ja pinaattia.

Yllättävän pian saavumme kansallispuiston leirintäalueelle. Saamme telttapaikan, vaikka meillä ei ole varausta. Illalla katsellemme hollantilaisten naapureidemme upeita valokuvia alueelta. Tuskin maltan odottaa aamua!

Plitvickan kansallispuisto on kolmen pienen vuoren välistä ylätasankoa. Puisto sijaitsee itäisessä Kroatiaassa lähempänä Bosnia ja Herzegovinaa kuin Adrianmerta. Karstinen kiviaines on mahdollistanut erikoisten järvien ja luolien synnyn. Vuonna 1949 perustettu Plitvicka on Kroatian vanhin kansallispuisto. Pinta-alaltaan se on 297 km² eli kyse on varsin suuresta puistosta. Suomen kansallispuistoista vain viisi on Plitvickaa laajempia.

Olemme hyvissä ajoin jonottamassa puistoonpääsyä. On toukokuun loppu eikä vielä sesonki, mutta takanamme on parikymmentä henkilöä ja edessämme kymmenkunta. Varusteinaamme on shortsit ja t-paita ja jaloissamme mukaviksi muokkautuneet vaellussandaalit. Repustamme löytyvät sadetakit, vesipullot ja eväät. Puistossa on pari kioskia, mutta niiden valikoima on rajallinen ja kallis.

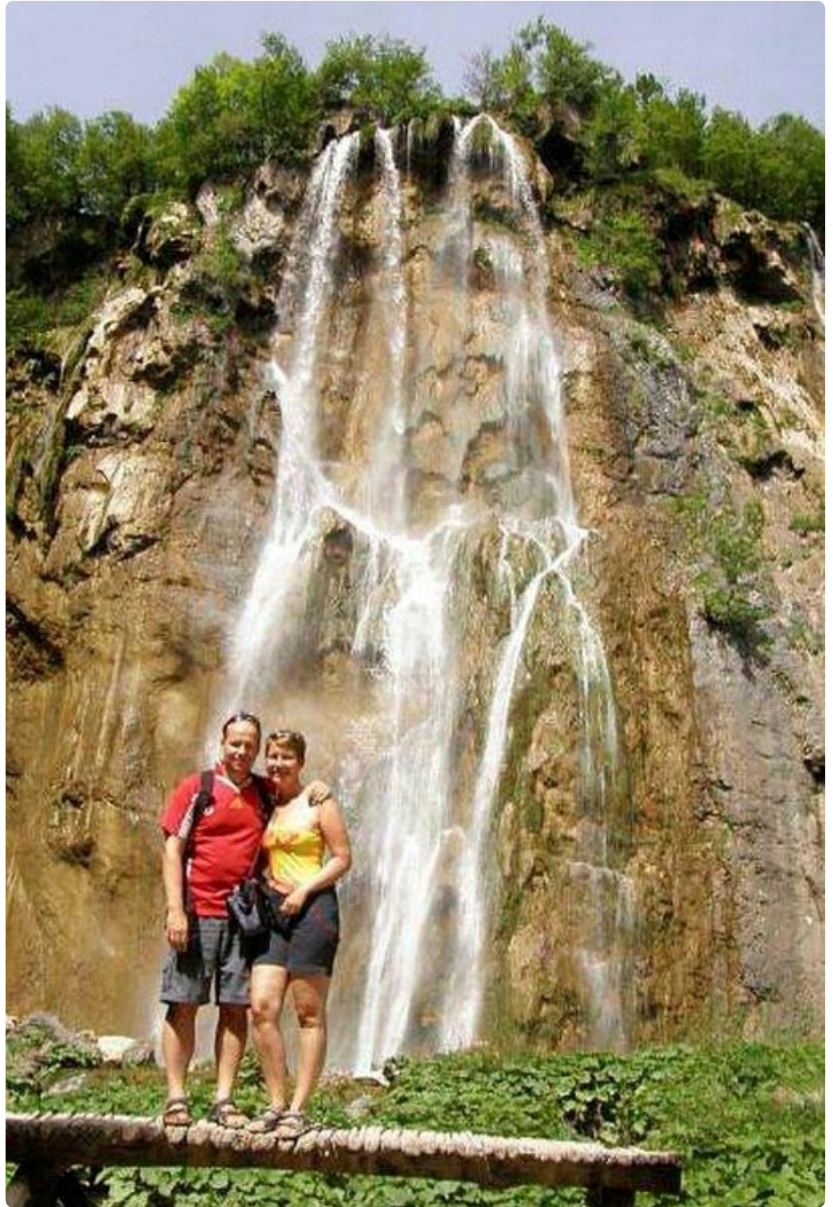
Puiston portit aukeavat kello kahdeksalta. Matkustamme pienellä budjetilla, joten jätämme kartat ostamatta ja lunastamme vain päiväliiput. Onneksemme saimme naapuritelttailijoilta vinkin, että voimme käyttää pääsylimppumme kahtena peräkkäisenä päivänä, kun leimautamme sen seuraavana aamuna leirintäalueen portilla. Puiston lähellä sijaitsevat hotellit tarjoavat asiakkailleen saman edun.

Puistorakennuksen takana avautuva näkymä turkoosinsinisille järville on henkeäsalpaavan kaunis. Rakastan kotimaan järvimaisemaa, mutta Plitvickan näkymä on eksoottinen. Tutustumme puiston karttaan ja suunnittelemme reitin. Plitvicka-järvet ovat eri tasoilla ja suurin osa vierailijoista suuntaa yläjärvien kautta alemmille. Matkaa ylimmän ja alimman järven välillä on kahdeksan kilometriä, joten puistossa pääsee tekemään mukavan mittaisen lenkin. Käveleminen ei tosin ole pakollista. Ylä- ja alajärvien välillä kulkee minijunarata ja suurimman järven yli pääsee lautalla.

Nousemme aamun ensimmäiseen hitaasti matelemaan junaan kohti Proscansko-järveä. Ihmiset huudahtelevat ihastuksesta, kun satumaisina kimaltelevat järvet tulevat esiin metsän takaa.

Junan pääteasemalla Proscanskon kupeessa junassa on jäljellä vain neljä matkustajaa ja kuin sopimuksesta jakaudumme eri suuntiin. Tavoitteemme on kiertää eri reiteillä kuin ryhmämatkalaiset. Luonnon kauneutta on mukavampaa ihailia joutumatta kurkottelemaan matkailijoiden olkapäiden yli tai pinnistelemaan kuullakseen ihmisten puheensorinan yli veden solinan.

Emme yritä kiertää suurta Proscansko-järveä, sillä junan kuljettaja kertoo reitin olevan paikoin mutainen ja märän aluskasvillisuuden vuoksi vaikeakulkuinen. Suuntaamme pienemmille järville ja vesiputouksille. Lankuista rakennetut kävelytasanteet aaltoilevat järvien yllä ja antavat vierailijoille ainutlaatuisen kokemuksen vetten päällä kävelemisestä. Opastetallut kertovat alueen kasveista ja eläimistä. Vilkuilen hieman epäluuloisesti pensasiin, sillä puiston alueella kulkee susilaumoja, ilveksiä ja karhuja. Niihin emme kuitenkaan törmää.

Plitvickan suurin vesiputous Veliki Slap.

Toinen toistaan upeamman värisiä järviä on Plitvickan kansallispuistossa kuusitoista. Järviä voi kierrellä katsomassa useana päivänä, sillä niiden väri vaihtuu jatkuvasti. Mineraalipitoisuudet, elävät organismit sekä auringonvalon suunta ja voimakkuus vaikuttavat veden väripalettiin. Näemme turkooseja, vihreitä ja azurinsinisiä pienempiä ja suurempia järviä, joiden välissä on tusinoittain vesiputouksia hempeistä hiusvesiputouksista koskimaisiin kohisijoihin. Muutaman kerran pidämme taukoa kävelystä, mutta silti tunnen illalla polvissani portaiden nousemisen ja laskemisen. Iltamyöhällä kuulen korvissani vesiputousten sulosoinnut kaivautuessani väsyneenä makuupussiin.

Seuraavana aamuna olemme jälleen kello kahdeksalta puiston portilla. Aloitamme päivän lauttamatkalla Kozjak-järven yli. Kolmen kilometrin matka kestää parikymmentä minuuttia, joten vauhti on leppoisaa. On hienoa, että puisto tarjoaa monta erilaista perspektiiviä luontoon. Junasta ja patikkareittien näköalatasanteilta pääsee näkemään järvet ja metsät etäisyyden päästä.

Lautalla ja etenkin järviä ylittäviä tasanteita kävellessä tuntuu kuin olisimme valtavassa akvaariossa. Vesi on kristallinkirkasta. Eriväriset ja -kokoiset kalat parveilevat pinnalla, sammakot kurnuttavat ja vesilinnut nokkivat höyheneihin veteen kaatuneiden puiden päällä.

Päivän pääkohteemme on Plitvickan suurin vesiputous Veliki Slap. Putous on 70 metrin korkuinen ja veden kohinan kuuluu jo kauan ennen kuin putous tulee näkyviin. Vesipisarot kastelevat meidät seisoessamme pölkkyillä putouksen edessä. Italialainen nuori mies ottaa meille matkamuiستoksi kuvan. *Graze mille!* Olemme kokeneet luonnonkauneutta parhaimmillaan ja aiomme vielä joskus palata. Plitvickan kansallispuisto on yksi Euroopan upeimmista ja useamminkin käynnin arvoinen.

FAKTAT PLITVICKA

Kansallispuisto: Perustettu 1949, pinta-ala 296,85 km². Unescon maailmanperintölistalla. www.np-plitvicka-jezera.hr

Avoinna: Ympäri vuoden klo 8-19.

Liput: Aikuiset 10-15 €, lapset 5-7 €, alle 7-vuotiaat ilmaiseksi.

Ryhmä- ja opiskelija-alennuksia sekä opastettuja kierroksia.

Majoitus: Alueella on leirintäalueita, mökkejä ja hotellimajoitusta.

Hotellit alkaen 25 €/yö.

Parkkipaikkamaksut: Auto 1 €, matkailuauto 10 €, moottoripyörä ilmainen.

Lentäen: Blue 1, SAS ja Croatia Airlines lentävät Suomesta useisiin kaupunkeihin Kroatiaassa. Hinnat alkaen meno-paluu 180 €.

www.skyscanner.net.

Autolla: Avisin, Europcarin ja Hertzin konttorit löytyvät lentokentiltä ja kaupungeista. Auto kannattaa varata kentälle odottamaan.

Suomenkielistä varauspalvelua netissä tarjoaa muun muassa

www.autoeurope.fi. Hinnat alkaen 35 €/päivä.

FAKTAT KROATIA

Valtiomuoto: tasavalta

Sijainti: Adrianmeren rannalla. Naapurimaat ovat Slovenia, Unkari, Serbia, Bosnia ja Herzegovina sekä Montenegro.

Pinta-ala: 56 594 km²

Asukasluku: noin 4,5 miljoonaa

Pääkaupunki: Zagreb, jossa asukkaita n. 780 000

Kieli: kroatia

Aikaero Suomeen: -1 h

Valuutta: Kuna (HRK), 1 € = 7,03 HRK

PLUSSAT

- o Leveät ja hyvin huolletut reitit
- o Minijunat ja lauttapalvelut
- o Kattavat sisäänpääsyliput
- o Pysäköintipaikkojen määrä

MIINUKSET

- o Vähäiset kahvilapalvelut
- o Matkailuautojen parkkeerauksen kalleus

KOMMENTTI

Kroatian rannikko on upea, mutta vierailijan kannattaa tutustua myös sisämaahan. Maaseutu on kaunista ja Plitvicka-järvet kruunaavat matkan. Plitvickan kansallispuiston kaltaista järvimaisemaa ei löydy muualta Euroopasta. Suosittelen lämpimästi.

Kauuniit irikset loistavat väripilkkuna vihreyden keskellä.

Vierailijan täytyy pidätellä itseään menemästä uimaan putousten alle.

Luonnon omat padot porrastavat vesimassat eri kerroksiin.

Luonnonkauneuden ohella Kroatiaassa on nähtävissä myös surullisia muistoja menneisyydestä. Luonto on upea, mutta sisällissodan merkit näkyvät luodinreikinä talojen ja jopa kirkkojen seinissä. Tienvarren kyltit varoittavat miinoista, joten tieltä ei kannata poiketa. Olemme turtuneet näkemään sotaa televisiosta, mutta kylmänväreet karehtivat selkäpiissä, kun mietimme, kuinka erilaista paikallisten ihmisten elämä on ollut omaamme verrattuna.

MARJA HÄMEENNIEMI-OZWELL

Näyttää kuin vesilinnut seisoisivat vetten päällä.

Vesiputoukset muodostavat kauniita altaita järvien väliin.